JURAJ ŠIŽGORIĆ
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Poštarina plaćena u gotovom.

NOVA TRIBUNA

GODINA VI | Pretplata mjesečno D 6.— Pojedini broj Din. 1.50 Čekovni račun br. | Inozem. 10 1.50 | Subota 31 decembra 1938 | Rukopisi se ne vraćaju. Oglasi se računaju po tarifi. Plativo i utuživo u Šibeniku. | BROJ 564

U osvit 1939

Pri kraju Stare i na početku Nove godine i propovjednici prave bilans, uspoređuju i prosuđuju prošle događaje proričući budućnost. Mlado i staro dovikuje: Sretna Nova godina ili: Dobar početak! Po — običaju i navici! Sjetimo se i mi nekih događaja iz tek minule trideset i osme. Samo letimice.

Prošlu godinu, da je živ Dante, opjevao bi je pod naslovom - Bezbožanska ili bar Bezbožna komedija! Na ogromnoj pozornici Dalekog Istoka odigravaju se prizori tek prvog i drugog čina, pripravljajući uzroke za treći, četvrti i peti čin. U Španjolskoj teško je reći do kojega čina stigoše još svježi glumci toreadorski, potomci istorije ničijom opravdane — Inkvizicije.

Inače Amerika i Evropa, a pomalo i Australija živeći u dobro pripremljenom »ratnom miru« nemaju kada, još, da započnu prvi čin, jer su i stvaraoci, ili auktori, pa režiseri, dekorateri i glumci, dakle, svi koji će da sudjeluju na pozornici i iza kulisa, zauzeti krupnim poslom svih dosad nepoznatih i neviđenih, tehničkih sastavina, potrebnih za najnoviji Danteov Paćao, ali bez Čistilišta i bez Raja! Prema umnim vrednotama i duševnom »nastrojenju« i umjetničkom shvatanju vodećih duhova, glavno je da se na velikoj pozornici, nazvanoj panevropski cirkus, odigra što prirodnije, što je moguće ljudskije Divna gluma, kulturnog pokoljenja, koje priznade za jedinu pozitivnu nauku — Matematiku!

Kuda pobjegoše tekovine znanosti? Pretvoriše ih »učeni« u nekolike bezdogmatske ili nedogmatske — dogme, koje napamet, a neznajući što znače, izgovaraju i diplomirani i oni su tri razreda osnovne škole, a zvuče: sve je relativno; sve teče; materija je izvor svemu; dinamika-statika; energija, atomi, elektroni! Ad infinitum — niže se zrnca na brojanici mozgovnih ćelijica, naduhnutih novinskim člancima, prepisanim, a katkad i prevedenim opet iz prijevoda, Bog te pitaj, kojeg »Kreuzerzeitunga«!

A umjetnosti: poezija, muzika, slikarstvo, kiparstvo? Pod već otrcanom frazom: Rušimo staro, stvarajmo novo, tuće njih razbašurenom kosom, a uzdignutim nosom, izvrgoše ruglu klasike Helade i Rima, pa genije Starog i Srednjeg vijeka, pa djela humanizma i renesanse, i stvoriše, skalupiše pjesmotvore bez poezije; Wagnera, Mozarta, Verdija, Čajkovskog i Smetanu zamijeniše — tangom i fokstrotom; mjesto Leonarda da Vinci — dadizam, futurizam, — mjesto Mikelangela — neboderi! Nogomet — herojstvo! Šaka u rebra — viteštvo!

Religija? Vjerovati, rekoše sveznajući neznalice, u nešto metafizičko, nadzemaljsko i neopipljivo i nevidljivo, to je posao jadnih idiota koji se još kljukaju Aristotelom, Platonom i srednjovjekovnom teologijom! Hrista-Boga — nazva jedan naš učo »somnobulom iz Nazareta«! Najgorljiviji i najrječitiji pretstavnici i propovjednici Evanđelja Hristova, svi, u ime Hrista nadvikuju se: ko je sačuvao i ko zapravo ispovijeda onu, pravu nauku, koju je Hrist i svojim životom i svojim Evanđeljem dao ljudskom rodu? Posljedica je tom pravdanju, sve to veće zaboravljanje, kod vjernika raznih kršćanskih konfesija, na bitnost, esencijalnost, Spasiteljeve nauke: Ljubav, opraštanje, milosrđe, snošljivost, iskrenost, samopregoranje i, najzad, priznavanje brata-čovjeka za čovjeka i brata!

Politika? Evropska! Ona — svemoguća, svesilna u baršunastom naslonjaču, uz miris egipatskih cigareta, sa nekoliko crtica iz zlatnog naliv-pera, uz neke pospane a neke razdrijemane misli, određuje: Radi sačuvanja evropskog mira, ovo dovde meni, a tebi dopust da zadanu vjeru i riječ zadržiš na papiru! A ona, mala, na zemljopisnoj karti, neka šuti, ako hoće i ono najmanje da zadrži, ako neće . . .

Dakako, to je visoka, realna, pozitivna politika! Spasava Evropu od kuge — rata! A što nekome istrgnu desnu nogu i lijevu ruku! Sitnice! A naša, recimo, mala politika? Ustrpimo se, tek malenkost, sto godina! Vrijeme će učiniti svoju! Ono — liječi bolest; ono gradi po Kotarima kule! Glavno je da je narod s nama! Sa nama je i hiljadugodišnja kultura! Ima koja i vanjska sila koja ustrpljivo sluša naše — lamentacije! Ali nam je deviza, a to je glavno: Bog i — mi! Pa ko će nam što!?

No — ima kod nas neko — koji ne čeka ni sto minuta, već ih iskorišćuje u dobro i napredak nacije i države, pa ne ostavlja vremenu da učini svoju, već upotrebljuje vrijeme da izvrši ono što zahtjeva od njega država i nacija. I on zna da se bez pomoći Božje ne izvode ni mola a kamoli velika djela, ali još bolje zna da vrijedi ona: self help — pomozi se sam, pa će i Bog pripomoći! Ne padaju nikome s neba pečeni kolači!

I zbilja — dva sama prezimena - Dr Stojadinović i Dr Maček nameću svakom misaonom Srbinu i Hrvatu uporedenje koje više govori od svega onoga što je dosad napisano u našoj i stranoj štampi o toj dvojici — vođa. Što je učinio jedan a što drugi? Svi znamo! Možemo stalno onda predvidjeti što će jedan i što će drugi da učini kroz Novu godinu 1939. Obojica su pokazala. Dr Stojadinović, otkad je pretsjednik jugoslovenske vlade, a Dr Maček, otkad preuze duhovno vođenje velike većine Hrvata, što koji od njih i zna, i može i hoće. Po djellma njihovim imamo pravo da ih sudimo i cijenimo. Što je koji od njih posijao kroz 1938, to će da požanje kroz 1939! To je neumoljivi zakon prirodni. Riječi nisu djela; verba volant — riječi raznosi vjetar, a djela uzdrže i narode i države.

Kakova će biti 1939 godina? Nismo proroci, ali kao obični ljudi smijemo reći, a ne prorokovati, a to je ovo: Kakovo smo sjeme posijali kroz prošlu godinu, onakovi će nam plodovi niknuti kroz buduću godinu; kako se budemo znali okoristiti plodovima, našim radom stečenim, a ni od koga poklonjenim, toliko će nam bolja nadoći ona godina što će za ovom slijediti. Rad, red i sloga čine narode jakim, a jaki narodi sami stvaraju i sami štite i svoju — slobodu.

Sretan početak!

M.P.

Književne vijesti

»NAŠ JEZIK« i »HRVATSKI JEZIK« *dva su časopisa koji imaju isti cilj - pravilnost i čistoću naše materinske riječi njegovati, štititi i što više u naš kulturni svijet širiti. Prvi časopis izlazi već 6 god. u Beogradu pod uredništvom poznatog slaviste A. Belića, a drugi počeo je da izlazi ove god. u Zagrebu, urednik mu je opet drugi poznati slavista S. Ivšić. Beogradski časopis štampa se ćirilicom i latinicom, a zagrebački samo latinicom; u prvome sarađuju i Srbi i Hrvati, a drugome, dosada, samo Hrvati. U Našem jeziku od Hrvata iz Dalmacije sarađuje dr M. Perković, pa upravo u zadnjem broju tog časopisa (br. 7-8-VI. sv.) zanimiv je njegov napis »Silan prilog našem folkloru.*

Oba ova časopisa, u kojima se osobito zapažaju članci njihovih urednika, odličnih stručnjaka, prvaka kod nas na polju slavenske filologije, uz one radove koji više zanimaju lingviste i filologe, ponajveći je dio tih časopisa posvećen široj našoj javnosti, a osobito onoj koja hoće da govori i piše ispravno srpskohrvatskim jezikom. Osobito bi trebalo da gg. profesori našeg jezika na srednjim školama preporuče đacima viših razreda oba ova časopisa. Cijena je, za sijelu godinu, Našem jeziku din 30, a Hrv. jeziku din 40, ali za đake din 30.

HRVATSKA REVIJA, *Zagreb, br. 12-1938— Ova bogato opremljena revija, posvetila je cijeli broj 300 godišnjici rođenja i 350 godišnjici smrti velikog Dubrovčanina i najvećeg našeg pjesnika do 19 vijeka, Ivana Gundulića. Obilje gradiva, koje u tom časopisu govori o našem velikanu, odlikuje se stvarnošću i objektivnošću, osim članka g. prof. Lukasa, koji je prešao na čisto partijsko političko polje, hoće na silu tobože stručnog argumentovanja, da pokaže da je Dubrovnik - hrvatski a nije srpski, a Gundulić da nije Srbin nego Hrvat!! Vidi sa da je g. Lukas prof. geografije, i dok se nje drži, on je na svom terenu, ali čim zađe na teren, u kojem se ne može da snađe, jer nije njegov predmet, u nj se na prosto ne razumije, onda se prikrije plaštem čisto žurnalističke polemike sa dobrom dozom žučljivosti koja prelazi u vrijeđanje i provokaciju. Dosta je da kažemo g. profesoru ovo: neka nam iznese i sami, jedan citat, u kojem bi Gundulić bio nazvao svoj jezik, kojem ispjeva ona djela pjesnička, hrvatskim jezikom? Neka iznese i jednu riječ kojom bi se moglo dokazati, da je Gundulić sebe priznavao ili nazivao Hrvatom! Dalje: neka iznese dokaz da se je dubrovačka republika, kao samostalna državica, nazivala hrvatskom republikom?! Dakako da to vrijedi i za ime srpsko.*

Pa koga smisla ima, molimo g. Lukasa, da sada izlazi sa tim mislima o krvatstvu ili srpstvu Dubrovnika i Gundulića, kad svaki kulturan Srbin i Hrvat zna jedino, pozitivno o Gundulića, da je on Osmana, Dubravku i Suze sina razmetnoga ispjevao na srpskohrvatskom jeziku, i taj jezik da Gundulić u jedinom sačuvanom dokumansu, nazivlje »naški«! Što je Gundulić razumijevao, da li »srpski« ili »hrvatski«, to su šuplja nagađanja, koja, najzad, ostaju nagađanja. Neka g. Lukas pročita ono najkritičnije i najbolje što je napisao K. Jiriček, M. Rešetar i još neki o Dubrovniku iz onih Gundulićevih vremena, pa će se uvjeriti, da jedino slavensko, što se zajedničkl ističe kod starih Dubrovčana, to je: slovinstvo t.j. slovenstvo! Stari Dubrovčani bili su najprije Dubrovčani, slobodni državljani, iako malene države, ali svoje države, pa su njenu slobodu digli do apoteoze u stihovima, svima nam poznatim u Dubravci. U drugom redu možemo tek govoriti o njihovom »slovinstvu«, jer su osjećali da im je nešto sveto i zajedničko sa ostalim Slovenima, najprije svojim susjedima, pa onda onim udaljenijim.

Upravo pravi krupnu disharmoniju članak g. Lukasa među onim člancima stručnim gg. Halera, Aranze, Marakovića, Jelasića, Barca i Foteze. G. Lukas svakako i ovim je svojim nastupom pokazao da je specijalista u razdvajanju onoga jedinstva koje potvrđuje i jezik i tradicija i krv, a nada se i volja najelitnijeg dijela hrvatske i srpske inteligencije.

BIBLIOFIL

Naši dani

U danima koje preživljujemo s obzirom na ono što želimo i što očekujemo, nije na odmet da iznesemo nekoliko misli poznatog engleskog novinara G. Vorda Prajsa iz njegove knjige »Ja poznajem te diktatore«.

U majci demokratije XX vjeka, u Sjevernoameričkoj Uniji, policija Republike ne pokazuje ni malo pažnje prema radničkim štrajkašima i apstinentima. Austrijanci, sa svojim šar mantnim manirama, ugušili su komunistički ustanak u Beču pod cjenu od 1500 mrtvih i 4—5 hiljada ranjenih, poslije čega su kolovođu pobune, koji je bio teško bolestan, odveli na nosilima na gubilište. Za vrijeme revolucija bilo je više lica ubijeno u Irskoj nego u Njemačkoj, iako ova druga ima dvadeset puta više stanovništva.

Kada su se odlučili da pocjepaju Versaljski ugovor, hitlerovci — ljudi koji su bili voljni da se biju — izjavili su: »ONAJ KO NIJE S NAMA, TAJ JE PROTIVU NAS«, tvrdeći da je samo Njemac čiste rase dostojan da uzme učešća u borbi za nacionalnu slobodu.

Kada su se oni riješili da postave Njemačku na noge, oni su riješili da suzbiju elemente koji su neprijateljski raspoloženi prema zemlji i koji bi inače mogli pretstavljati opasnost za njihovim ledima. Metode koje su primjenili bile su energične, jer su njihovi protivnici bili koliko podmukli toliko i nemilosrdni.

Građanima, koji poštuju zakon, nacistička vlada donijela je javni poredak, politički mir, više rada, bolje uslove života i obećanje koje ispunjava, a koje ide za tim da od Njemačke načini veliku naciju.

Nasuprot tome, ona je teško pritisla, ljude koji su se opirali, ili su davali utisak da hoće da se opiru.

Čovječnost je crta koja velikim dijelom zavisi od okolnosti. Džokej koji na startu miluje svoga konja možda će ga nemilosrdno tući korbačem prije nego stigne do pobednlčkog stuba.

Upravljači Njemačke pokazuju se neumitni, jer smatraju da je u pitanju sudbina njihove zemlje.

Ako bi oni promašili, oni bi širom otvorili vrata komunizmu, onom istom krvoločnom komunizmu koji je pustošio i klao u Rusiji, koji je mučio i mrcvario po Madžarskoj, i koji je listu svojih užasa nastavio u Španiji. U mnogim mestima Njemačke ljudi su iz iskustva znali koliko crveni mogu biti divljački.

Dnevne vijesti

TALIJANSKI MINISTAR vanjskih poslova grof Ciano putuje koncem januara na Balkan radi pregovora o produbljenju odnosa s pojedinim balkanskim državama.

MARŠAL GOERING putuje mjeseca februara u Libiju, da posjeti maršala Balba i da pregleda neke važnije vojničke objekte u Libiji.

OBA PRAŠKA DNEVNIKA koji izlaze na njemačkom jeziku, Pruge Presse i Prager Tagblatt prestati će da izlaze 31 decembra. Mjesto njih izlaziti će od 1 januara „Prager Beobachter«.

OD 1 JANUARA obustavlja se poznati berlinski dnevnik »Berliner Tageblatt«, koji će se morati fuzionirati s istom „Allgemeine Zeitung«.

Ratna opasnost Sovjetske Unije

Sovjetska se štampa ovih dana neobično opširno bavi s raznim pitanjima, koja stoje u vezi s novim kratkim pregledom povijesti komunističke stranke, obrađujući napose temu takozvanih opravdanih i neopravdanih ratova. Dok većina sovjetskih listova kod tog ne izlazi iz okvira manje više teoretskih razmatranja, zauzeo je organ crvene flote »Krasni flot« nedvoumno stanovište u tom pitanju. On najprije nastoji na temelju cijelog niza primjera razjasniti, koji su ratovi »opravdani«, a onda odmah prelazi na sadašnjicu i obrađuje političke događaje posljednjih godina, pa pri tom naravno najoštrije osuđuje osvojenje Abesinije i borbu, koju Japan vodi na azijskom kontinentu protiv komunizma. »Krasni Flot« polazi međutim još i dalje, pa nam »otkriva« budućnost. On očigledno računa s provalom novog evropskog rata, jer se već sada trudi dokazati svojim čitačima, da će »rat Sovjetske Unije protiv fašističkih zavojevača biti jedan od najopravdanijih i najnaprednijih ratova, što ih je ikad vidio svijet. U njem će cijelo napredno (!) čovječanstvo stojati na strani Sovjetske Unije i u njem će fašistički barbari biti uništeni bez milosrđa«. Taj rat — zaključuje crveni list — bit će »preteča svjetske revolucije« i pridonijet će po bjedonosnom širenju komunizma po cijelom svijetu.

Pregled

POSEBNI POJMOVI

»Samouprava« u svome uvodniku pod naslovom »Što je slomilo opoziciju?« iznosi:

„Opozicija o svemu ima svoje posebne pojmove, koji polaze od izvesnih pojedinaca, a završavaju se na drugima: ali je množina van njih ogromna. To je narod, to je država! Znači, opozicija ne razume narod, ne shvata modernu državu! Blaženi niščí duhom? — Jest, ali to na nekom drugom svetu; Na ovome pak svetu narodu treba obezbeđena država, državi treba zadovoljan napredak, a čovečanstvu, njemu treba siguran elemenat mira, neizazivanje rata, nereda i sumnje!«

QUO VADIS EVROPA?

Pod ovim naslovom napisao je zagrebački nadbiskup dr Stepinac članak u kome kaže:

„Dok si hlepila za neobuzdanom slobodom, pala si u najgore ropstvo, jer nema goreg ropstva, nego li je sloboda bez Boga! Vrati se k Bogu, kojemu imadeš da zahvališ svu svoju veličinu, svu svoju kulturu, svoje vodeće mjesto u svijetu. Težak je povratak! To svi osjećaju. Ali mora se početi, i to što prije, dok ne bude prekasno. Mora se barem početi. »Približite se Bogu«, opominje apostol, »pa će se i Bog približiti vama!« Na pogled tolikih zala ne valja kukati i jadikovati, nego tražiti lijeka. Non luctu sed remedio opus est in malis!

NOVA NARODNA SKUPŠTINA

»Zetski dnevnik« piše:

»Pred nama je još uvijek veliki horizont novih pregnuća, novih napora i novih podviga, jer velika l nedjeljiva Jugoslavija poslije druge pobjede od svoga postanka (prva je bila 1 decembra 1918 godine) treba da se izgrađuje, njeni temelji treba da se docimentiraju, njene unutrašnje prilike treba da se konsoliduju — sve u znaku što bržeg, što sigurnijeg boljitka najsitnijeg njenog građanina.

Fizionomija nove Narodne skupštine za čije se pretstavnike ovih dana glasalo biće potpuno izmjenjena: kako u ličnostima svojih konstitutivnih elemenata, tako i u njihovim koncepcijama o državnom i narodnom jedinstvu, o privrednom, socijalnom i kulturnom dograđivanju naše zajedničke tekovine. Narodna skupština kao misaoni aparat jedne parlamentarne zemlje ne smije biti identifikovana sa običnim izbornim područjem gdje se prije brani ličnost ovoga ili onoga kandidata nego rukovodni principi jedne moderne države koja traži svoje mjesto u civilizovanom društvu.

Božićne poslanice

Povodom Božića mnoge su ličnosti i šefovi država objavili poslanice upućene svojim sljedbenicima i podanicima.

Tako je : Sv. Otac PAPA PIO XI u svom govoru među ostalim rekao da je ovaj Božić iako pada na desetgodišnjicu izmirenja Sv. Stolice i Italije bolan i gorak radi slabog položaja katoličke akcije na mnogim stranama.

— —

Kancelar HITLER po svom običaju proslavio je Božić u münchenskoj pivnici u krugu starih boraca nacional-socijalističke stranke.

Hitler je u govoru kojeg je tom prilikom održao ocrtao ovogodišnju njemačku politiku i završio slijedećim riječima: »U toku iduće godine uvjeren sam da će njemačka historija biti još bogatija«.

— —

G. ROOSVELT je održao govor pred Bjelom kućom u kojem je osobito podvukao da su Sjed. američke države uvijek radile za mir. Spomenuvši panamerički konferenciju u Limi rekao je da će doći dan kad će svi nastojati »da se progne mržnja i zavist iz ljudskih srdaca«.

— —

Pretsjednik Česko-Slovačke republike dr HACHA održao je govor preko radija u kojem je rekao da i za njih ima još svijetlih tačaka u njihovoj budućnosti koje će Česi, Slovaci i Potkarpatski Rusi u uzajamnom radu i razumjevanju dostići.

Produženje važnosti nedjeljnih povratnih karata na željeznicama.

Poznato je da t. zv. nedjeljne povratne karte (weekend karte) vrijede samo od subote 12 sati do ponedjeljka u 12 sati, te se putnici istima ne mogu služiti ako u subotu ili ponedjeljak pada koji blagdan a oni žele izrabiti oba praznična dana. Trgovinska komora u Zagrebu poduzela je ponovno potrebne korake, da se vrijeme trajanja weekend karata **produži i na subotu i ponedjeljak, ako na te dane pada koji crkveni blagdan, jer je već u tarifi učinjena iznimka za državne praznike ako padaju u subotu ili ponedjeljak**. Nema sumnje da je ovo traženje sasvim opravdano, jer mnoštvo ljudi iskorišćuje praznike u turističke svrhe pa postoji nada, da će g. Ministar saobraćaja gornjem traženju izaći u susret.

Za Jugoslaviju

To jedinstvo (narodno, jugoslovensko) ne može se drugačije zamisliti no na temelju potpune jednakopravnosti svih plemena.

dr Ante Starčević

Jedan narod ima jedne potrebe, jedne potrebe rađaju jednu misao, jedna misao vodi jednom idealu. Naše narodne potrebe, kao i ideal naše narodne budućnosti, zahtijevaju, da jedna misao spaja Biograd, Zagreb, Spljet, Sarajevo, Cetinje i Prizren.

Svetozar Pribićević

Jesmo li bili jedno — hoćemo jedno da ostanemo. Nijesmo li bili jedno — hoćemo jedno da postanemo. Mi nijesmo samo Južni Sloveni, mi hoćemo da budemo Jugosloveni. Ne smijemo da dozvolimo da se bez sudjelovanja naše nacionalne volje ili — što je još gore — našom voljom separatni nacionalizmi dalje razvijaju...

Dužnost je naša, da zapriječimo svaki daljni separatistički razvitak, koji našu cjelinu slabi, našu snagu troši, onemogućuje da ovako potentna nacija dođe do svoga izražaja i postane jedan produktivan faktor u općeću čovječanskoj kulturi. Dužnost je naša da to spriječimo, jer je to protiv našem opstanku — dakle i nekulturno i nemoralno. Dužnost nam tu nameće pravo i dužnost na život. Dužnost je to naša i nacionalna i kulturna.

Ljubo Leontić

(»Jugoslavija« — Prag 1914)

Posvemašnje narodno jedinstvo naš je ideal. Ne ćemo sloge, kompromisa. Slogu uglavljuju različiti elementi, slogu treba ugovarati, kod ugovaranja treba popuštati, kod popuštanja se tuži i sudi, a to vazde ostavlja žalac, koji pre ili posle dovodi do ponovnog rascepa. Naša je narodna duša jedno... Narodno jedinstvo postostručuje snagu. Ono je prvi uvjet, da narod ne propadne.

Stjepan Radić

BIFE „ALPA" Šibenik
MLJEČNA RESTAURACIJA
Alpa čajni maslac
Alpa - Joughurt - specialitet

Gostiona „Ljubljana"
u ŠIBENIKU (na obali)
Izborna domaća i strana kuhinja.
Prvovrsna vina. — Umjerene cijene.
Preporuča se FRANA i ANDRE ŽULJAN

Miloš Skočić
Prodaja mješovite i delikatesne robe
ŠIBENIK Zagrebačka i Kralja Tomislava ulica 110

Autobusno poduzeće
ĐOKO DIMITROVIĆ
BENKOVAC

„TVOKAPS"
Tvorničko skladište kapa i šešira na veliko i na malo — SPLIT (Filijala Šibenik)

Putnička tarifa u Italiji biće od 1. januara povećana za 20 posto

Uprava talijanskih državnih željeznica donijela je riješenje po kome Se od 1. januara iduće godine cijene željezničkim kartama za putnički saobraćaj za sve relacije povećavaju za 20 posto.

SRETNU NOVU GODINU čestitamo svim prijateljima suradnicima, pretplatnicima i oglašivačima.

„NOVA TRIBUNA“

V. Š. BURIĆ

Jutros dne 30 XII preminuo je iznenada u Dubrovniku g. VJENCESLAV ŠIMUN BURIĆ predsjednik Upravnog suda i bivši dugogodišnji državni tužilac u Šibeniku.

Vrli pokojnik bio je poznat u cijeloj Dalmaciji a osobito u ovim krajevima kao revan činovnik, dobar čovjek i iskreni prijatelj. Njegovo dobro srce bilo je uvijek spremno da pruži svakome moralnu i materijalnu pomoć. U dugogodišnjem službovanju u Šibeniku imao je samo iskrene prijatelje, koji će se uvijek sjećati svog nepreždaljenog druga odnosno dobročinitelja.

Po svom nacionalnom radu bio je svugdje poznat kao uzor nacionaliste te će njegovu smrt teško osjetiti sva dalmatinska nacionalna društva.

Našem neprežaljenom Venceslavu neka je laka zemlja a ožaloščenoj supruzi gđi Danici i ostaloj rodbini naše iskreno i toplo saučešće.

Dolazak nač. Min. unutr. p. g. Lazića

Pred neki dan stigao je u Šibenik nač. Min. unutr, poslova gosp. Lazić radi obavještenja o stanju javne bezbjednosti u srezovima Sjeverne Dalmacije.

Radi toga održana je konferencija u šibenskom sreskom načelstvu kojoj su prisustvovali svi sreski načelnici Sjeverne Dalmacije i komandiri žandarmeriskih stanica.

Rad tvornice aluminija

Ovih dana stigla je za tvornicu »Lozovac« veća pošiljka njemačkih mašina i drugog materijala za tvorničku upotrebu.

Pred neki dan je talijanski parabrod „Volpi« ukrcao 12 vagona aluminija za Japan.

Božić u Uboškom domu

Na inicijativu uprave Uboškog doma na Badnji dan održana je skromna ali lijepa svečanost kako bi i oni bijedni starci osjetili uzvišenost dana Kristova Rođenja. Na Badnju večer svi su se ubogari skupili da uz lijepo okićenu jelku prime obilatu večeru, na što im je pretsjednik odbora don Ivan Bjažić održao dirljiv govor. Nakon večere svi su sretni i zahvalni svojim dobrotvorima veselo zapjevali:

„U sve vrime godišta«.

5 januara Jugoslavenski Akademski klub priređuje u prostorijama Sokolskog doma svoj Akademski ples.

TRAŽI SE naučnicu za kancelariju. Obratiti se »Tipografiji« Šibenik.

Najveći pjevački par
JeanetteMacDonald i NelsonEddy
imaju čast pozvati Vas na premijeru svog najvećeg pjevačkog filma
„PJESMA ZLATNOG ZAPADA“
u kino BALKAN
u nedjelju Nova godina i slijedećih dana

KR. VLADA ZA NAŠ JADRAN

70 miljona dinara za podizanje modernih pristaništa na Primorju

U direkciji pomorskog saobraćaja u Splitu održana je konferencija stručnjaka na kojoj je pretresano pitanje izgradnje t. zv. Splitske sjeverne luke, čime je, poslije više od 50 godina, skinuto ovo pitanje sa dnevnog reda.

Spiitsko sjeverno pristanište biće izgrađeno u uvali Vranjičko-solinskoj, gdje će se izgraditi oko 700 metara pristaništa. Za ove radove, koji prestavljaju samo jedan dio, biće utrošeno oko 22 miljona dinara. Licitacija za ove radove, za koje su potrebni krediti već odobreni, raspisana je, tako da bi se samim radovima moglo uskoro početi.

Početak radova na uređenje Splitske sjeverne luke, pretstavlja ostvarivanje velikog plana o izgradnji i podizanju Splita, kao najvažnijeg centra na Jugoslovenskom Jadranu, kome g. dr. Milan Stojadinović poklanja najveću pažnju. Izgradnja velikog modernog pristaništa u velikoj će mjeri doprinjeti daljem razvoju Splita, koji je kroz ove dve posljednje godine, ubrzanim tempom počeo da se razvija, zahvaljujući čitavom nizu velikih državnih i banovinskih građevina.

Radovi na izgradnji Unske pruge teku normalno i ova željeznička pruga biće gotova po prilici u isto vrijeme kada i splitsko sjeverno pristanište i proširenje pristaništa u Šibeniku. Izgradnjom unske pruge srednje-dalmatinska pristaništa, Split i Šibenik, dobiće najkraću i najprirodniju vezu sa bogatim privrednim područjima, koja do sada nisu gravitirala Splitu i Šibeniku zbog nezgodnih željezničkih veza.

Paralelno sa izgradnjom sjevernog pristaništa raspisana je licitacija i za gradnju novog pristaništa u Šibeniku gdje su za ove tri posljednje godine izvršeni mnogi novi radovi. U Šibeniku će se izgraditi nekolio stotina metara novog pristaništa u glavnom za teretnu robu. Za ove radve odobren je kredit od 10 miliona dinara.

U naša četiri velika pristaništa na Jadranu, Sušaku Šibeniku, Splitu i Dubrovniku utrošiće se na podizanju novih pristaništa oko 50 miliona din. Uporedo sa tim radovima pristupa se izgradnji novog pristaništa na ušću Neretve za koje će se utrošiti preko 20 miliona dinara.

Ovi veliki zadovi na našem Jadranu, pored tolikih drugih, pokazuju kakvu šmišljenu privrednu politiku vodi Vlada g. dr. Milana Stojadinovića, koja je rukovodila isključivo općim aarodnim i državnim interesima. Vlada g. dr. Milana Stojadinovića gleda na državu kao na jednu jedinstvenu cjelinu i u svome radu ne pozna nikakvog drugog principa.

Proširavanjem i modernizovanjem dosadašnjih pristaništa, kao i izgradnjom novih, ne samo da će mnoga mjesta na Jadranu dobiti mogućnost za razvitak u većem stilu, nego će i nekoliko hiljada Primoraca naći kroz više od dve godine, stalno zaposlenje kod svoje kuće.

Vlada g. dr. Stojadinovića stalno poklanja Jugoslovenskom Jadranu svu svoju pažnju, dok se lično g. dr Milan Stojadinović interesuje za svako pitanje koje ja u vezi sa unapređenjem našeg Primorja.

(Š. Č. »Samouprava«)

Agilni rad šibenskih gospođa

U našem gradu se je od uvjek osjećala potreba za jednom dobrotvornom akcijom koja bi potpomagala one mnoge bjednike kojima osobito obiluju dalmatinski gradovi. I dok su se u drugim gradovima te akcije stvarale inicijativom pojedinaca ili pojedinih društava. Šibenik je po svom običaju ostao zadnji uporni branitelj starih običaja. Dok su se u drugim građovima osnivali razni potpomagajući fondovi pučke kuhinje, dobrotvorna društva šibenski su građani gledali gradsku bijedu na svakom koraku ne čineći ni najmanji pokušaj da bi je bar u nekoliko umanjili. Tek prošle godine je na inicijativu agilne Nar. Žen. Zadruge uz pripomoč svih svijesnih građana otvorena besplatna kuhinja, prva u našem gradu koja je kroz cijelu zimu hranila 50 siromašne gradske djece. Nar. Žen. Zadruga je osim uobičajenih ručkova darovala djecu više puta obučom i odjećom te je tako svojim dobrotvornim uz već poznatim radom na kulturnom i nacionalnom polju pokazala da zaslužuje punu moralnu i materijalnu pomoč svojih sugrađana.

Znajući sve velike materijalne žrtve koje Nar. Žen. Zadruga čini u svom uspješnom radu bila bi dužnost svih građana da svojim prisustvom potpomognu uspjeh njezine zabave koju priređuje uoči rođendana NJ. Vel. Kraljice Marije dne 8 januara u svim prostorijama hotela »Krke« a koja će sudeći po interesovanju u gradu i užurbanom radu agilnih članova biti jedna od najuspješnijih zabava ovogodišnje sezone.

Iz Sreskog odbora JRZ

Primamo iz Sekretarijata:

Saopštava se gg. članovima i pristašama da se silvestrovo veče neće održati radi otsutnosti našeg narodnog poslanika g. dr. Sl. Grubišića. Moli se da se uvaži.

Kako je sekretarijat nabavio izvjestan broj partijskih značaka svraća se pozornost članovima i pristašama da ih mogu nabaviti uz cijenu od 5 dinara.

Radnička zabava

»Svi koji su došli do klasne spoznaje naći će se 7 siječnja sa prijateljski naklonjenim građanstvom na URS-ovoj zabavi.“- To je moto pod kojim se pozivaju prijatelji na veliku ursovu zabavu koja se održava u subotu 7-I. u Hotelu »Krka«.

PRODAJEM hitno konfornu modernu kuću sa dva stana, kod nove gimnazije. Informacije u Tipografiji

IZ SPLITA

Jedan rijetki jubilej.

Sjećam se, kao da je to jučer bilo, 15 decembra 1908 otvorio je uvaženi trgovac gosp. Jakša Žuljević svoju malu, ali vrlo ukusnu radnju, opskrbljenu svim novitetima odjevnih predmeta elegantne gospode.

Od početka pa do danas gosp. Jakša udovoljava željama svojih mušterija, pa čak i onima najprofinjenijeg ukusa, pošto svoju radnju opskrbljuje iz najpoznatijih svjetskih trgovačkih kuća muške mode. Time je njegova radnja stekla na daleko cijenjeni glas kao najmodernija.

Njegova prijaznost, elastičnost, svijest, veseo duh i susretljivost prema mušterijama takovi su da se nešto slična može samo poželiti.

Takav njegov rad omogućio mu je da u predratno »zlatno doba« malo poveća svoj skromni imetak. Poratnim špekulacijama nije se bavio. Sve je žrtvovao da njegova radnja bude na čast njemu i Splitu.

Ne žaleći žrtava preuredio je svoju radnju u 1925 godini, izgradivši vani velike luksusne izloge, a unutrašnjost je uredio najmodernijim skupocjenim namještajem, ujedno opskrbivši bogato radnju svim najnovijim proizvodima muške mode.

Gospodin Jakša pokazao se je za čitavo vrijeme svog solidnog rada kao dobar patriota pomažući moralno i materijalno svaku dobru patriotsku akciju, što također ne mogu ovom prigodom mimoići.

Uz čestitke gospodinu Jakši na ovom rijetkom jubileju 30-godišnjeg rada, želim mu dug i sretan život u krugu njegove drage obitelji, uz želju da mu iste ovakove želje mognem izraziti i prigodom njegove pedesetgodišnjice ispravnog i čestitog rada kao trgovca i kao građanina.

P r i j a t e l j.

Mate Jadronja
ŠIBENIK
Trgovina mješovite i delikatesne robe

Slastičarna „SPORT“ ŠIBENIK
Gradska vrata

NAJBOGATIJI GURMANSKI RESTAURANT
Hotel sa moderno uređenim sobama
Zlatni Fazan - Split
IZBOR PRIMORSKIH SPECIJALITETA
Glavno sastajalište splitske i šibenske publike

GRANICE IZMEĐU SOVJETSKE RUSIJE i Finske, koje je povukla jedna mješovita komisija, sada su definitivno utvrdjene izmjenom nota o ratifikaciji geografskih dokumenata.

REPUBLIKANSKA VLADA U ŠPANIJI imade, prema informacijama pariškog »Matina«, napustiti Barcelonu te se prseliti u Valenciju ili u Kartagenu, a možda i u Albacetu.

IZVRŠNI I GLAVNI ODBOR »Borbaša« drži sutra svoj sastanak u Beogradu, da zauzme stanovište prema isključenju Svetislava Hodžere protiv kojega je ustao jedini borbaški izabrani poslanik dr Živan Lukić.

MINISTAR PROSVJETE BOGOLJUB KUJUNDŽIĆ primio je Starješinstvo glavne uprave Saveza skauta Kr. Jugoslavije i izrazio želju za punu saradnju škole i skautizma.

Sretnu Novu Godinu

čestitaju svi oglašivači našeg lista svojim cij. mušterijama i prijateljima

Primorska Centrala proizvođačkih i potrošnih zadruga

Mjesna zadruga za poljopr. kredit

Transportno konzumna zadruga

Proizvođačko-potrošna zadruga

SPLIT

BAN JELAČIĆEVA UL. 3

VLAHOV

TVORNICA LIKERA U ŠIBENIKU

Gostiona „LIBURNIJA"

BIOGRAD n-m. - Vlasnik: P. Dominis

Garantirano čiste i udobne sobe

Domaća izvrsna kuhinja. — Cijene umjerene

MARIJAN MAROTTI Drvodjelska radiona

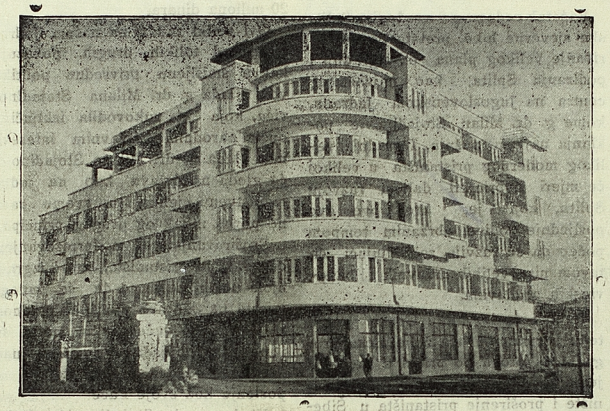
ŠIBENIK (kod sv. Jakova)

Grubišić & Comp.

SPEDITERSKA POSLOVNICA I POMORSKA AGENTURA

ŠIBENIK

Telef. interurban 24 i 43

Grand Hotel »ILIRIJA« Biograd n-m. - Vlasnik: M. V. Karaganjan

Ivan Bastiančić

(Pazar) kod Stipe Šare

električna brusiona i trgovina

Brusi se točno i savjesno svakovrsne stvari kao noževe, škare, mašine za šišanje kose

UZ NAJNIŽE CIJENE

Prodaja žarulja marke

„Luna"

Skladište „Relly" baterija koje neprekidno gore 12 sati.

E. Matković

pomorsko otpremnički posao vlastitim prekooceanskim parobrodima

Split

GRAND HOTEL

KNIN

TELEFON BR. 25

Podvorba brza i tačna.

Cijene umjerene.

Vlastita garaža na raspolaganje

Prvorazredni salonski orhestar

Tonkino

Odlikovana veletrgovina vinom

MATO BEDRICA

SKRADIN TELEFON BROJ 5

TRGOVINA POKUĆSTVA

Stj. Karković i Sin

- Šibenik

Ante Bedrica - Šibenik

prodaja cipela

Ljevaju se dijelovi strojeva. Konstruiraju se projekte od bronza.

STROJARSKA MEHANIČKA RADIONA i LJEVAONICA METALA

S. Kordić

Šibenik

Radiona za popravak svakovrsnih parnih strojeva, sisaljka, motora, automobila, branika, kompresora, turbina.

Montaža svakovrsnih strojeva, mlinova, hidrauličnih presa motora na brodove, čamce itd.

Autogeno varenje i rezanje željeza

Brodarsko akcijsko društvo „OCEANIA"

u SUŠAKU

Vrši redovite pruge:

Jadran - Španija, Sjev. Afrika, Kanarski otoci

Jadran - Marseille, Španija, Maroko

Jadran - Malta, Sjev. Afrika, Valencija Marseille

Jadran - Sredozemno more, Sjeverna Evropa

Na svim ovim prugama primaju se putnici na turistička putovanja uz paušalne umjerene cijene

ŽIGON I DRUG

prodaja koža i svake vrsti cipela

ŠIBENIK (DALMACIJA)

LJEKARNA

Mr. Ph. LJUBO MONTANA

ŠIBENIK

ZLATARIJA

G. B. VALLE - SPLIT

VLASTITA RADIONA — UTEMELJENA 1822

HOTEL i RESTAURACIJA

„SLAVIJA"

SPLIT M. JOZEVIĆ

ZLATARSKA RADNJA

Ante Fantulin - Šibenik

„ILS" INDUSTRIJA LIJEKA ŠIBENIK

AUTOGARAŽA „Krka"

ŠIBENIK

DALMATINSKA ESKONTNA BANKA

ŠIBENIK

Obavlja sve bankovne poslove najkulantnije.

1898

40 GODINA

1938

Veliki izbor razglednica, albuma, uspomena Splita i naliv-pera kod veletrgovine papira, pisaćeg pribora i školskih knjiga

G. A. Milisich

SPLIT

Tisak vlas: „TIPOGRAFIJA" štamparsko novinsko i knjižarski zavod, za tiskaru i uredništvo odgovara Hamilkar Vitaliani, Šibenik